

עת"א 24507/12/13 - העותר, פרנסואה אבוטבול נגד המשיבים, משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 24507-12-13 אבוטבול(אסיר) נ' משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר ואח'

בפני	כב' השופט יונתן אברהם
העותר	פרנסואה אבוטבול (אסיר)
נגד	
המשיבים	1. משטרת ישראל/שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר 2. מדינת ישראל

החלטה

העותר מרצה מאסר עולם בגין רצח ועוד מאז 2006. עד לעת האחרונה הוחזק העותר בהפרדת יחיד אולם לאחרונה הוא נמצא באגף שמור ויחד עמו בתא נמצא אסיר נוסף.

העותר מלין כנגד הוראת שעה, חדשה לטענתו, אשר לפיה הוגבלה אפשרות של אסיר בכלל והעותר בפרט לרכוש מינוי מעבר לעיתון יומי אחד ולכתב עת אחד. כמו כן נקבע באותה הוראת שעה כי התשלום ייעשה מראש ובמזומן, לתקופה שבין 4-6 חודשים, דרך שב"ס ולא דרך מפיץ העיתון או כתב העת. כן נקבע כי פרק הזמן לאישור המנוי וקבלת העיתון הינו כשלושה שבועות.

בקשת העותר לגורמי שב"ס כי הוראת שעה זו לא תחול בעניינו נדחתה ומכאן העתירה.

העותר מפנה לתקנה 49 לתקנות בתי הסוהר תשל"ח - 1978 וכן לפקודת נציבות 04.50.00 אשר התירה רכישת ספרים, עיתונים וכתבי עת כפוף לאישור מנהל בית הסוהר וטוען כי הוראת השעה פוגעת פגיעה מידתית בזכות שנקבעה לאסיר לפי סעיף 49 הנ"ל.

כן הוא מלין כנגד הצורך בתשלום מראש בניגוד לעבר שבו יכול היה אסיר לשלם מדי חודש בחודשו, וטוען כי הדבר מהווה מעמסה כלכלית על האסיר ובני משפחתו. עוד טען בפניו בעת הדיון, כי בהיותו באגף שמור, מספר האסירים השוהים יחד בתא אחד הינו מצומצם ובמקרה שלו רק שני אסירים, ועל כן גם האפשרות להשתמש בעיתונים וכתבי עת של אסירים אחרים שבתא היא מטבעה מוגבלת.

בתשובתם לעתירה טענו המשיבים כי שינוי המדיניות כפי שהוא משתקף מהוראת השעה, אשר להחזקת חומרים וחפצים בתאי אסירים, ביניהם עיתונים וכתבי עת, מקורו בעבודת מטה ממושכת ומקצועית שהינה כורח המציאות נוכח גידול בכמות האסירים והעצורים בבתי הסוהר. נטען כי החזקת כמות כה גדולה של עיתונים וכתבי עת מקשה על אנשי הסגל בבתי הסוהר בבדיקות הפרטים, בחיפוש אחר חפצים מסוכנים ופוגעת בסדר ובמשמעת שהונהגו בבתי הסוהר. היא גם מקשה על משימות של נידוד אסירים מתא לתא או מבית סוהר למשנהו נוכח הצורך בנייד ציוד רב באופן אחראי שאינו פוגע בציוד ואינו מביא לאובדנו. בעקבות אותה עבודת מטה החליט סגן נציב שב"ס בסוף שנת 2012 להגביל רכישת עיתונים על ידי אסירים באופן שתותר רכישת עיתון יומי אחד וכתב עת אחד (חודשי). עוד נטען כי קיימים שיקולים נוספים לתיקון הפקודה באמצעות הוראת השעה, ובין היתר דו"ח ביניים של נציב כבאות והצלה המציין כי אחזקת ציוד דליק רב בתאי אסירים מהווה מפגע בטיחותי ומכאן גם הצורך לצמצם ציוד דליק ובין היתר עיתונים וכתבי עת.

במהלך הדיון שהתקיים בפניי חזרה באת כוח המשיבים על הטענות הנ"ל ואף הציגה בפניי סקירה מודיעינית גלויה בעניינו של העותר וכן, ובהסכמת בא כוח העותר, מזכר חסוי בעניינו.

אשר לתנאי של תשלום מראש טענה כי מדובר בתנאי של העיתון עצמו. עוד טענה כי קיימת בבית הסוהר ספריה שגם דרכה יכול כל אסיר להעשיר את ידיעותיו וכמו כן מתירים בתי הסוהר הכנסת מכשירים שונים כגון טלוויזיה, די.וי.די, ספרי לימוד ועוד, כך שהניתוק הנטען עקב צמצום יכולת הרכישה של העיתונים וכתבי העת, אינו כה פוגעני.

לאחר שנשמעו טיעוני הצדדים נעשה ניסיון להביא את הצדדים להסכמה מסוימת, שלא צלח.

אדון להלן במחלוקת שבין הצדדים על יסוד הטענות שהוצגו לעיל.

פקודת נציבות 04.50.00 כוללת פרק שעניינו: "ספרים, כתבי עת ומשחקי חברה לאסירים" ובסעיף 1 לפרק הנ"ל קובעת כי אסיר רשאי לרכוש על חשבונו באמצעות בית הסוהר ספרים, כתבי עת, חוברות ועיתונים, ובלבד שמנהל בית הסוהר אישר החזקתם בבית הסוהר.

הסעיף גם מפרט את מטרת הרכישה הנ"ל והיא: "לאפשר לאסיר ניצול זמנו הפנוי באורח חיובי בבית הסוהר".

מנגד, נוכח הצורך לשלב עניין זה מול חובת שב"ס לקיום הסדר, המשמעת והביטחון בבית הסוהר, הוכפפה זכות זו של האסיר לקריאת ספרים וכתבי עת לצורך הנ"ל בשמירה על הסדר והביטחון והמשמעת.

אין חולק כי עד להוראת השעה הנ"ל, היכולת לרכוש עיתונים וכתבי עת הייתה רחבה הרבה יותר וכי הוראת השעה הנ"ל יש בה כדי לצמצם זכות זו של האסירים אשר נקבעה בסעיף 1 שהוזכר לעיל.

אשר לחוקיות הוראת השעה, דומני שזו מתקיימת נוכח האמור בסעיף 2 לעיל לפיה הוכפפה הזכות לצורך של שב"ס בשמירת הסדר, הביטחון והמשמעת בבית הסוהר.

השאלה הבאה שיש לשאול היא האם שיקול הדעת שהופעל לצורך איזון בין האינטרסים הנ"ל, הינו שיקול דעת סביר. בנסיבות שנטענו בפניי מצד שב"ס, היינו הצורך מחד להתגבר על עומס המוטל על שב"ס נוכח הרחבת סמכויותיו הכוללות כיום גם החזקת עצורים, לבד מאסירים, בזיקה לצורך בשמירת הביטחון והבטיחות בין כותלי הכלא (צמצום

אפשרויות להסתרת חפצים אסורים, צמצום קיומו של חומר דליק בתאי האסירים) לא ניתן לומר כי בהפעלת שיקול דעת החורג ממתחם הסבירות.

המבחן השלישי שעל בית המשפט לבחון הינו האם קיימת דרך פוגענית פחות להשגת המטרה והאם האיזון שנעשה בין הצרכים המתנגשים לא ניתן להשגה בדרך פוגענית פחות.

במקרה דנן, על נסיבותיו, סבורני כי קביעת הוראת שעה גורפת לכל סוגי האסירים על פי אופן החזקתם, יש בו כדי להוות איזון בלתי מידתי.

אין עניינו של אסיר הנמצא בהפרדת יחיד, ואין לו אפשרות לבוא במגע יומיומי עם אסירים אחרים, דומה לעניינו של אסיר הנמצא באגף שמור ובתא עם אסיר אחד נוסף בלבד במשך שעות היום ועניינו של כל אחד מאסירים אלה בוודאי שונה מזה של אסיר שלא חלות לגביו מגבלות של אסיר באגף שמור או אסיר בהפרדת יחיד.

הפגיעה הנגרמת לאסירים באגף שמור כתוצאה מהוראת השעה היא פגיעה גדולה יותר מאשר לאסירים רגילים. לאסירים המוחזקים בהפרדת יחיד הפגיעה היא גדולה עוד יותר.

בשל בידודם היחסי, הצורך של אסירים המוחזקים בהפרדה או בהפרדת יחיד, להיות בקשר עם העולם החיצון הוא צורך גדול יותר מאשר של אסירים רגילים. מכאן שקביעה גורפת ואחידה לגבי כלל האסירים בעניין היכולת לרכוש עיתונים וכתבי עת ולהתעדכן באמצעותם בנעשה מחוץ לתאם, היא בלתי מידתית ואין מנוס מלהתערב בה.

ומכאן ביתר ספציפיות. במקרה דנן לא מתעוררת בעיה לגבי אסיר בהפרדת יחיד ועל כן ניתן להשאיר עניין זה בצריך עיון.

אשר לעותר דנן, וכפי שציינתי הוא מצוי באגף שמור בתא עם אסיר אחד נוסף בלבד. הוא מוגבל במגעיו עם אסירים אחרים ומעבר לכך יכולתו ליהנות ולהפיק תועלת מעיתונים וכתבי עת של אסירים אחרים מוגבלת לאלה של שותפו לתא בלבד, שעה שאסירים רגילים, השוהים בתא עם מספר גדול יותר של אסירים, יכולים להפיק מעניין זה תועלת גדולה הרבה יותר.

נוכח האמור לעיל, סבורני שיש לקבל את העתירה באופן חלקי ולהכפיל את כמות העיתונים וכתבי העת לאסיר באגף שמור, בתנאי העותר דנן, ביחס לאסירים רגילים. סבורני שמדובר באיזון המשקף נכון יותר ובאופן פוגעני פחות, אשר אינו מעמיס את שב"ס עומס יתר, שכן מדובר במספר אסירים (באגפים שמורים שאינו גבוה ואינו כלל האסירים) שאינו גבוה, ומאידך מושגת הפחתה בפגיעה הגבוהה יחסית הנגרמת לאותם אסירים.

במובן זה מתקבלת העתירה, היינו באופן שיותר לעותר כאסיר באגף שמור, לרכוש שני עיתונים יומיים וכן שני כתבי עת על אף האמור בהוראת השעה.

העותר טען גם כנגד הקביעה שאת העיתונים יש לרכוש באמצעות שב"ס ויש לשלם עבורם מראש. בעניין זה הובהר כי הדרישה לתשלום מראש היא ממערכות העיתונים ולא מצאתי על כן להתערב בה.

כמו כן לא מצאתי להתערב בקביעה שהרכישה תיעשה באמצעות שב"ס וזאת על מנת למנוע ניצול אפשרות זו, שמטרתה להקל על האסירים, לרעה, ולמטרות העברת כספים לצרכים אחרים שיכול ויהיו אסורים.

כאמור לעיל, מתקבלת העתירה באופן חלקי כפי שפורט לעיל.

ניתנה היום, כ' אדר תשע"ד, 20 פברואר 2014, בהעדר
הצדדים.